

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI

Delegatura w Warszawie

LWA – 4101-02-02/2013

P/13/154

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI

Delegatura w Warszawie

ul. Filtrowa 57, 02-056 Warszawa

T +48 22 444 57 72, F +48 22 444 57 62

lwa@nik.gov.pl

Adres korespondencyjny: Skr. poczt. P-14, 00-950 Warszawa 1

I. Dane identyfikacyjne kontroli

Numer i tytuł kontroli	P/13/154 – Funkcjonowanie miejskiego monitoringu wizyjnego i jego wpływ na poprawę bezpieczeństwa publicznego
Jednostka przeprowadzająca kontrolę	Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Warszawie
Kontrolerzy	Kontrolę na podstawie art. 2 ust. 2 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli ¹ przeprowadzili: 1. Marcin Mirończuk, starszy inspektor kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr 85653 z dnia 22 marca 2013 r. (dowód: akta kontroli str. 1-2) 2. Bartosz Pomykała, starszy inspektor kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr 85654 z dnia 22 marca 2013 r. (dowód: akta kontroli str. 3-4)
Jednostka kontrolowana	Zakład Obsługi Systemu Monitoringu ² , ul. Młynarska 43/45, 01-170 Warszawa.
Kierownik jednostki kontrolowanej	Jacek Gniadek, Dyrektor ZOSM. (dowód: akta kontroli str. 5)

II. Ocena kontrolowanej działalności

Ocena ogólna

Uzasadnienie oceny ogólnej

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie, mimo stwierdzonych nieprawidłowości³, funkcjonowanie systemu miejskiego monitoringu wizyjnego oraz jego wpływ na ochronę porządku publicznego i bezpieczeństwo mieszkańców Warszawy.

ZOSM w szczególności podejmował prawidłowe działania na etapie rozbudowy miejskiego systemu monitoringu wizyjnego oraz zapewnił jego oszczędne i wydajne funkcjonowanie. Kierownik Zakładu opracował procedury, według których działali operatorzy kamer w sytuacji zaobserwowania osób zachowujących się w sposób budzący uzasadnione podejrzenie, że mogą spowodować zagrożenie dla innych osób lub mienia oraz procedury określające sposób rejestracji zdarzeń.

Zidentyfikowane przez NIK nieprawidłowości polegały na:

- nieprzestrzeganiu zasad współpracy zawartych w porozumieniach ze Strażą Miejską i Policją,
- nieprzestrzeganiu przepisów ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. Prawo zamówień publicznych⁴,
- nierzetelnym prowadzeniu rejestru skarg i wniosków oraz nieprzekazywaniu zgłoszonych wniosków do właściwych organów, w celu ich rozpatrzenia.

¹ Dz.U. z 2012 r., poz. 82 ze zm. – dalej także ustawa o NIK.

² Zwany dalej ZOSM lub Zakład

³ Najwyższa Izba Kontroli stosuje 3-stopniową skalę ocen: pozytywna, pozytywna mimo stwierdzonych nieprawidłowości, negatywna.

⁴ Dz.U. z 2010 r. Nr 113, poz. 759 ze zm. – dalej Pzp.

III. Opis ustalonego stanu faktycznego

Zakład Obsługi Systemu Monitoringu został utworzony z dniem 1 kwietnia 2003 r. przez Radę Miasta Stołecznego Warszawy Uchwałą Nr IX/101/2003⁵. Do zakresu działania Zakładu należy między innymi: całodobowa obsługa systemu monitoringu wizyjnego zapewniająca obserwację i rejestrację obrazu miejsc objętych nadzorem kamer; prowadzenie dokumentacji na stanowiskach oglądowych; inicjowanie działań i współpraca z innymi instytucjami przy rozwoju systemu; współpraca z jednostkami Policji, Zarządem Dróg Miejskich oraz innymi instytucjami samorządowymi. Zakład posiada 17 Sekcji Centrów Oglądowych, które znajdują się na terenie Komend Rejonowych i Komisariatów Policji oraz Centrum ZOSM. Centra zostały wyposażone w sprzęt umożliwiający obserwację obrazu z zainstalowanych kamer, rejestrujących obraz. Właścicielem wszystkich składników systemu monitoringu⁶ wizyjnego jest m.st. Warszawa, natomiast administratorem systemu jest Komenda Stołeczna Policji⁷, na której spoczywa obowiązek przechowywania zarejestrowanych nośników video oraz ewentualnego wykorzystania ich jako materiału dowodowego w prowadzonych postępowaniach lub działaniach operacyjnych.

(dowód: akta kontroli str. 6-29, 350)

1. Wpływ monitoringu wizyjnego miasta na ochronę porządku publicznego i bezpieczeństwa obywateli

Opis stanu
faktycznego

W kontrolowanym okresie⁸ ZOSM zaobserwował łącznie 44 853 zdarzenia (w 2010 r. – 10 671, w 2011 r. – 12 676, w 2012 r. – 18 432 i w I kw. 2013 r. – 3 074). Wzrost wykrytych zdarzeń wynosił: 2011/2010 – 18,8%; 2012/2011 – 45,4%.

Zdarzenia ujawnione przy pomocy monitoringu wizyjnego dotyczyły:

- 14 170 osób nietrzeźwych/leżących⁹;
- 8 039 zająć w ruchu drogowym¹⁰;
- 4 001 przypadków spożywania alkoholu w miejscu zabronionym¹¹;
- 3 580 zakłóceń ładu i porządku publicznego¹²;
- 2 050 pobić i rozbojów¹³;
- 293 kradzieży¹⁴;
- 59 włamań do obiektów¹⁵;
- 12 691 innych zdarzeń takich jak nielegalne plakatowanie, osoby żebrzące, pożary¹⁶.

Zakład nie zajmował się monitorowaniem nieprawidłowo zaparkowanych pojazdów.

(dowód: akta kontroli str. 30)

Przyczyną znacznego wzrostu w 2012 r. w porównaniu do 2011 r. wykrytych zająć w ruchu drogowym było rejestrowanie przez operatorów kamer rażących naruszeń przepisów ruchu drogowego. Rejestrowanie tych zająć nastąpiło na wniosek KSP, uzgodniony na spotkaniu Wydziału Ruchu Drogowego KSP, Biura Bezpieczeństwa i Zarządzania Kryzysowego m.st. Warszawy¹⁷ oraz ZOSM w dniu 16 stycznia

⁵ Uchwała Nr IX/101/2003 z dnia 27 marca 2003 r. Rady Miasta Stołecznego Warszawy.

⁶ Z wyłączeniem 23 kamer obsługiwanych wyłącznie z poziomu Stanowiska Wspomagania Dowodzenia KSP oraz kamer na terenie Dw. Centralnego i Śródmieście.

⁷ Dalej także KSP.

⁸ Kontrolą objęto okres od 1 stycznia 2010 r. do dnia 17 maja 2013 r.

⁹ W 2010 r. – 3 972, w 2011 r. – 4 783, w 2012 r. – 5 034, a w I kw. 2013 r. – 381

¹⁰ W 2010 r. – 67, w 2011 r. – 77, w 2012 r. – 6 654, a w I kw. 2013 r. – 1 241

¹¹ W 2010 r. – 1 168, w 2011 r. – 1 473, w 2012 r. – 1 173, a w I kw. 2013 r. – 187

¹² W 2010 r. – 1 127, w 2011 r. – 1 129, w 2012 r. – 1 140, a w I kw. 2013 r. – 184

¹³ W 2010 r. – 646, w 2011 r. – 687, w 2012 r. – 600, a w I kw. 2013 r. – 117

¹⁴ W 2010 r. – 104, w 2011 r. – 95, w 2012 r. – 57, a w I kw. 2013 r. – 7

¹⁵ W 2010 r. – 16, w 2011 r. – 18, w 2012 r. – 21, a w I kw. 2013 r. – 4

¹⁶ W 2010 r. – 3 571, w 2011 r. – 4 414, w 2012 r. – 3 753, a w I kw. 2013 r. – 953

¹⁷ Dalej także BBiZK.

2012 r. Rozszerzenie tego zadania było dodatkowym zleceniem dla operatorów, które nie powodowało zakłóceń w ich bieżącej pracy.

(dowód: akta kontroli str. 33)

W okresie objętym kontrolą, Zakład przekazał do Straży Miejskiej m.st. Warszawy¹⁸ 23 325 zgłoszeń¹⁹, które wymagały podjęcia interwencji przez strażników. Natomiast z informacji uzyskanej w trybie art. 29 ust. 1 pkt 2 lit f ustawy o NIK od Straży Miejskiej wynika, że w okresie od 1 stycznia 2010 r. do 31 marca 2013 r. Zakład przekazał 12 995 zgłoszeń²⁰.

(dowód: akta kontroli str. 30, 49-50)

Zdaniem Dyrektora Zakładu rozbieżności powstały na skutek różnej klasyfikacji wykrytych zdarzeń. ZOSM rejestruje wszystkie zdarzenia przekazywane/zgłoszone do SM.

(dowód: akta kontroli str. 55)

Natomiast zdaniem Komendanta SM, Straż Miejska nie może się odnieść do tych różnic ponieważ nie otrzymuje z ZOSM raportów dotyczących liczby zarejestrowanych i zgłoszonych zdarzeń. W przypadku ZOSM zgłoszenia do Straży Miejskiej napływają głównie drogą radiową i są kierowane bezpośrednio na stanowiska dyżurnych umiejscowionych w Oddziałach Terenowych. Przyjęcie przez dyżurnego zgłoszenia jest każdorazowo rejestrowane i zapisywane w bazie danych, a dyżurny odnotowuje ten fakt wypełniając kartę zdarzenia.

(dowód: akta kontroli str. 60-61)

W kontrolowanym okresie, do ZOSM wpłynęło 111²¹ wniosków o udostępnienie nagrań z monitoringu, w tym 32 wnioski złożyli mieszkańcy, a 79 sądy i CBS. W każdym przypadku Zakład informował wnioskodawcę, iż nie jest właścicielem nagrań, podając organ właściwy do rozpatrzenia wniosku.

(dowód: akta kontroli str. 64-67)

Ustalone
nieprawidłowości

1. W prowadzonej przez ZOSM ewidencji skarg i wniosków nie zostały zarejestrowane 23 wnioski, które w latach 2010-2012 wpłynęły za pośrednictwem poczty elektronicznej. Było to niezgodne z § 5 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 8 stycznia 2002 r. w sprawie organizacji przyjmowania i rozpatrywania skarg i wniosków²². Natomiast zgodnie z art. 254 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego²³ skargi i wnioski składane i przekazywane do organów państwowych, organów samorządu terytorialnego i innych organów samorządowych i organów organizacji społecznych oraz związane z nimi pisma i inne dokumenty rejestruje się i przechowuje w sposób ułatwiający kontrolę przebiegu i terminów załatwiania poszczególnych skarg i wniosków.

Cztery wnioski, które wpłynęły za pośrednictwem poczty elektronicznej do 31 marca 2013 r. zarejestrowano w dzienniku korespondencji.

(dowód: akta kontroli str. 110-153)

Dyrektor ZOSM wyjaśnił, że dotychczasowy wpływ wniosków poprzez pocztę elektroniczną był niewielki, jednak z uwagi na przewidywany większy napływ tego typu wniosków za pomocą poczty elektronicznej podjęta została decyzja o rejestrowaniu ich w dzienniku korespondencji jak również w rejestrze skarg i wniosków.

(dowód: akta kontroli str. 54)

¹⁸ Dalej także SM lub Straż Miejska.

¹⁹ W 2010 r. – 6 553, w 2011 r. – 7 835, w 2012 r. – 7 897, w I kw. 2013 r. – 1040

²⁰ W 2010 r. – 3 904, 2011 r. – 4 471, w 2012 r. – 4065, w I kw. 2013 r. – 555

²¹ W 2010 r. – 24, w 2011 r. – 31, w 2012 r. – 37, w I kwartale 2013 r. – 19.

²² Dz.U. Nr 5, poz. 46.

²³ Dz.U. z 2013 r., poz. 267 – dalej kpa.

Powyższy sposób rejestracji tego rodzaju spraw, w ocenie NIK, nie zapewniał możliwości sprawowania rzetelnej kontroli przebiegu i terminów załatwiania przez ZOSM poszczególnych wniosków.

2. ZOSM po otrzymaniu wniosków o udostępnienie nagrań z monitoringu tylko zawiadamiał wnioskodawcę o właściwym organie do jego rozpatrzenia, natomiast nie przekazywał ich właściwemu organowi celem rozpatrzenia, co było niezgodne z art. 243 kpa. Jeżeli organ, który otrzymał wniosek, nie jest właściwy do jego rozpatrzenia, obowiązany jest w ciągu siedmiu dni przekazać go właściwemu organowi. O przekazaniu wniosku zawiadamia się równocześnie wnioskodawcę.

(dowód: akta kontroli str. 64-67)

Dyrektor Zakładu wyjaśnił między innymi, że ZOSM jest jednostką budżetową powołaną do wykonywania określonego zadania. Dlatego też podmiot, który kieruje do nas wniosek, jest powiadamiany o jego właściwym adresie, a pismo odsyłane do nadawcy.

(dowód: akta kontroli str. 54)

Kodeks postępowania administracyjnego normuje postępowanie w sprawie skarg i wniosków (Dział VIII) przed organami państwowymi, organami jednostek samorządu terytorialnego oraz przed organami organizacji społecznych (art. 2), do których zalicza się również ZOSM. Zdaniem NIK, wymogi o których mowa w art. 243 kpa powinny być realizowane przez Zakład.

Zgodnie z § 5 pkt 6 Statutu ZOSM osobą odpowiedzialną za załatwianie skarg i wniosków kierowanych do Zakładu jest Dyrektor.

(dowód: akta kontroli str. 8)

Uwagi dotyczące
badanej działalności

ZOSM dla systemu monitoringu nie zdefiniował oraz nie monitorował celów szczegółowych pozwalających na ocenę skuteczności jego funkcjonowania. Z informacji uzyskanych z KRP/KP²⁴ wynika, że z 16 zamontowanych kamer w 11 przypadkach nastąpił spadek zdarzeń w obszarze monitorowanym i wynosił od 7,8% do 100%, w tym w ośmiu przypadkach od 7,8% do 36,7%, natomiast w trzech od 66,7% do 100%²⁵. Po zamontowaniu czterech kamer liczba zdarzeń wzrosła i kształtowała się na poziomie od 5,77% do 156,25%. W jednym przypadku kamera zlokalizowana u zbiegu ulic Wał Miedzeszyński i Fieldorfa ma znikomy wpływ na podniesienie poziomu bezpieczeństwa w obszarze jej działania. Zasadnym byłoby jej przeniesienie w inne miejsce²⁶.

(dowód: akta kontroli str. 54, 68-107)

Z wyjaśnień Dyrektora Zakładu wynika między innymi, że zadaniem ZOSM jest monitorowanie przestrzeni publicznej miasta w czasie rzeczywistym i powiadamianie służb o zauważonych bądź przewidywanych zdarzeniach. Przy okazji zainstalowanie kamer w mieście, spełnia także funkcję prewencyjną. Nie ZOSM lecz Policja ustala lokalizację kamer według swojego rozeznania z uwzględnieniem mapy bezpieczeństwa, wniosków samorządów lokalnych oraz obywateli. Lokalizacja kamery przy ul. Fieldorfa przy Wał Miedzeszyńskim (proponowana przez Policję) przerwała napady na samochody stojące przed światłami przy ul. Fieldorfa (wybijanie szyb i kradzieże). Przeniesienie kamery jest równoznaczne z wybudowaniem nowego punktu kamerowego, co w praktyce oznacza nieprzewidziany w planie finansowym wydatek inwestycyjny (wiąże się to także

²⁴ W trybie art. 29 ust. 1 pkt 2 lit f ustawy o NIK zwrócono się do losowo wytypowanych 10 KRP/KP w zakresie danych dotyczących występowania zdarzeń naruszających bezpieczeństwo publiczne w obszarze 15 kamer zainstalowanych w 2010 r.

²⁵ O 66,7% (z 12 na cztery zdarzenia), o 90% (z 50 na pięć zdarzeń) i o 100% (z 11 na 0 zdarzeń).

²⁶ Pismo I Zastępcy KRP Warszawa VII z dnia 22 kwietnia 2013 r. Nr KRP-Is-318/13.

z każdorazowym występowaniem o pozwolenie na budowę, uzgodnienia z Zespołem Uzgodnień Dokumentacji itp.)

(dowód: akta kontroli str. 54)

Zadaniem Zakładu jest nie tylko monitorowanie przestrzeni publicznej miasta w czasie rzeczywistym i powiadamianie odpowiednich służb o zauważonych bądź przewidywanych zdarzeniach, ale również, zgodnie z § 3 Statutu Zakładu, prowadzenie dokumentacji na stanowiskach oglądowych, opracowywanie analiz efektów funkcjonowania systemu, sporządzanie rocznych sprawozdań z uzyskanych w wyniku pracy operatorów efektów działalności oraz inicjowanie działań i współpracy z innymi instytucjami przy rozwoju systemu i współpraca z jego wykonawcą oraz współpraca z jednostkami Policji i innymi instytucjami samorządowymi.

(dowód: akta kontroli str. 7)

W ocenie NIK, zdefiniowanie i monitorowanie celów szczegółowych pozwoliłoby na ocenę skuteczności funkcjonowania monitoringu wizyjnego oraz przyczyniłoby się do lepszego, przy współpracy z Policją, rozmieszczenia kamer systemu monitoringu wizyjnego.

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie, mimo stwierdzonych nieprawidłowości, działalność ZOSM w zbadanym obszarze.

Ocena częściowa

2. Funkcjonowanie miejskiego systemu monitoringu wizyjnego

2.1. Organizacja miejskiego systemu monitoringu wizyjnego miasta

Opis stanu faktycznego

W skład miejskiego systemu monitoringu wizyjnego (wg stanu na dzień 3 kwietnia 2013 r.) wchodziło 414 kamer, w tym 323 kamery obsługiwane przez Zakład oraz 91 dodatkowych kamer widocznych w systemie monitoringu, ale nie obserwowanych przez operatorów ZOSM²⁷.

(dowód: akta kontroli str. 154-159)

Zgodnie z art. 11 porozumienia zawartego w dniu 2 sierpnia 2004 r. pomiędzy Miastem Stołecznym Warszawa, a KSP na jednego operatora monitoringu wizyjnego powinno przypadać nie więcej niż osiem kamer.

W 11 Komendach/Komisariatach na jedno stanowisko przypadało średnio od pięciu do ośmiu kamer, natomiast w czterech Komendach/Komisariatach²⁸ od ośmiu i pół do 12 kamer. Do obserwowania zdarzeń na jednego operatora przypadają trzy monitory.

(dowód: akta kontroli str. 154-192, 222)

Z wyjaśnień²⁹ Dyrektora ZOSM wynika, że na czterech Komendach i Komisariatach, na których statystycznie jest więcej kamer niż osiem przypadających na jedno stanowisko oglądowe (Komenda Rejonowa Policji³⁰ I, II, VII i Komisariat Policji³¹ Targówek) operator na bieżąco obserwuje obraz tylko z ośmiu kamer. Pozostałe kamery nie są obsługiwane w trybie ciągłym. Dotyczy to szczególnie KRP I gdzie w 2009 r. został dołączony na dwóch stanowiskach operatorskich obraz z 23 kamer policyjnych, z których 16 zostało wytypowanych przez Policję do ciągłej obserwacji.

²⁷ W skład których wchodzi: 39 kamer osiedlowych, 28 kamer policyjnych, 6 kamer szkolnych, 6 kamer Infokorki, 2 kamery na pasażu Wiecha, 4 kamery umieszczone na Pałacu Kultury i Nauki i 4 kamery monitorujące Wisłę oraz 2 dodatkowe kamery cyfrowe umieszczone na Pałacu Kultury i Nauki oraz na ul. Trębackiej będą obsługiwane przez operatorów po zakończeniu modernizacji systemu w dzielnicy Śródmieście.

²⁸ KRP I, KRP II, KRP VII, KP Warszawa-Targówek

²⁹ Pisemne wyjaśnienia złożone kontrolerom NIK w dniu 19 kwietnia 2013 r.

³⁰ Zwana dalej KRP

³¹ Zwany dalej KP

Na pozostałych czterech stanowiskach, obsługiwanych w trybie ciągłym jest 32 z 48 kamer wybudowanych przez miasto w latach 2002-2010 przy czym obserwowane głównie są kamery wytypowane przez Policję w 2009 r. jako najważniejsze z punktu widzenia ich efektywności. Na pozostałych trzech KRP/KP jest zainstalowany dodatkowy monitor, na którym wyświetlane są nowe kamery, uruchomione w latach 2010-2011 (dwie kamery na KRP II, dwie kamery na KRP VII, dwie kamery na KP Targówek). Na tych Centrach dwie wcześniej uruchomione kamery, na których najmniej było zaobserwowanych zdarzeń, pracują głównie w ruchu automatycznym. W związku z powyższym Zakład nie prowadził analiz pozwalających określić możliwość nadzorowania danych obszarów przez operatora (określenie charakteru i sposobu prowadzenia nadzoru, wymaganą jakość zobrazowania obszaru, wymaganą reakcję operatora na zdarzenie, prawdopodobieństwo i częstotliwość zaistnienia zdarzenia w danym rejonie, liczbę jednoczesnych zdarzeń, które system musi obsługiwać).

(dowód: akta kontroli str. 33)

W Zakładzie zatrudnionych jest 210 pracowników, w tym 188 w Centrach Oglądowych i 22 administracyjnych. Warunkiem przyjęcia na stanowisko operatora miejskiego systemu monitoringu wizyjnego było: wykształcenie minimum średnie; dobry wzrok; percepcja głębi ostrości; widzenie perspektywy na ekranie monitora; krótki czas reakcji na bodziec wzrokowy; detekcja szybkiego ruchu; zdolność do podążania za obiektem w ruchu; koordynacja oko-ręka; zdolność rozróżniania kolorów; zdolność do długotrwałej koncentracji; odporność na nudę i monotonię; zdolność wychwytywania informacji kluczowych; podzielność uwagi; orientacja w terenie; zdolność do zapamiętywania schematów działania; wyobraźnia i pamięć przestrzenna; wysoka odporność na stres; samodzielność w podejmowaniu decyzji; umiejętności pracy w grupie.

(dowód: akta kontroli str. 193-206)

Osoby nadzorujące monitoring wizyjny nie wykonywały innych obowiązków podczas prowadzonej obserwacji.

(dowód: akta kontroli str. 207-217)

Na podstawie porozumienia Policja udostępniła oraz przygotowała pomieszczenia i inną niezbędną infrastrukturę do budowy nowych i rozbudowy dotychczasowych Centów Oglądowych w KRP/KP. Operatorom kamer stworzono prawidłowe warunki do prowadzenia długotrwałej obserwacji monitorów. Centra Oglądowe posiadały między innymi: ergonomiczne fotele, rolety w oknach umożliwiające swobodną regulację ilości wpadającego światła oraz klimatyzację.

(dowód: akta kontroli str. 160-193, 220)

W trakcie kontroli NIK, Dyrektor ZOSM wprowadził procedury³² postępowania operatora monitoringu. Zasady te określały zachowanie operatora systemu po zaobserwowaniu zdarzenia mającego znamiona wykroczenia, przestępstwa lub innych zdarzeń zagrażających zdrowiu lub życiu ludzi albo szkody w mieniu. Procedury określały, że operator bezzwłocznie informuje oficera dyżurnego policji (telefonicznie lub osobiście) poprzez przekazanie krótkiej zwięzłej informacji takiej jak numer kamery i rodzaj zdarzenia. Oficer dyżurny po analizie zdarzenia podejmuje decyzję o realizacji interwencji przez Policję lub poleca przekazanie jej do Straży Miejskiej. Operator w przypadku zdarzeń określonych przez oficera dyżurnego Policji przekazuje drogą radiową do Straży Miejskiej. W sytuacji odmowy interwencji przez SM (np. brak załóg) operator informuje oficera dyżurnego Policji

³² Procedury postępowania operatora monitoringu zostały wprowadzone Zarządzeniem Nr 4/2013 Dyrektora ZOSM z dnia 9 kwietnia 2013 r.

celem podjęcia dalszych działań. W przypadku decyzji oficera dyżurnego o przekazaniu informacji o zdarzeniu do Straży Miejskiej – operator drogą radiową podaje dyżurnemu terenowemu Oddziału Straży Miejskiej rodzaj i miejsce zdarzenia. Po dokonaniu zgłoszenia operator kontynuuje obserwację zdarzenia do momentu podjęcia interwencji przez służby dyżurne.

(dowód: akta kontroli str. 225)

Analiza 20 losowo wybranych książek przebiegu pracy na stanowisku monitoringu wizyjnego wykazała, że zapewniona była całodobowa, nieprzerwana obsługa systemu monitoringu wizyjnego.

(dowód: akta kontroli str. 226)

W okresie objętym kontrolą, premie pracowników Zakładu zatrudnionych w centrach oglądowych przyznawano w wysokości 20% oraz w części uznaniowej w wysokości do 30% wynagrodzenia zasadniczego i dodatku funkcyjnego – za zauważenie i zarejestrowanie zdarzeń godzących w porządek i bezpieczeństwo publiczne oraz ich właściwy zapis umożliwiający udokumentowanie w „Książce przebiegu pracy na stanowisku monitoringu wizyjnego”, zwłaszcza zaś zdarzeń spenalizowanych w przepisach karnych biorąc w szczególności pod uwagę: umiejętność rozpoznawania sytuacji prowadzącej do naruszenia prawa; szybkość reagowania; nagranie materiału, który w konsekwencji umożliwiał identyfikację sprawców zdarzenia; punktualność; umiejętności pracy w zespole, dyspozycyjność, dbałość o dobro zakładu pracy, ochrona jego mienia oraz zachowanie w tajemnicy informacji, których ujawnienie mogłoby narazić pracodawcę na szkodę.

(dowód: akta kontroli str.227-231, 239-271)

Z oględzin 10 losowo wybranych kamer zainstalowanych w KRP Warszawa VII³³ i KRP Warszawa I³⁴ wynika, że kamery i system monitoringu utrzymane były w prawidłowym stanie technicznym, a odbierany obraz był wyraźny i czysty (brak zabrudzeń obiektywu kamer). W kontrolowanym okresie kamery miejskiego systemu monitoringu były okresowo czyszczone i serwisowane. W przypadku stwierdzenia usterki okres naprawy wynosił od jednego do pięciu dni, natomiast w jednym przypadku 16 dni (wymiana kamery).

(dowód: akta kontroli str.160-192, 272-345)

Ustalone
nieprawidłowości

W działalności ZOSM w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

2.2. Bieżąca analiza skuteczności systemu monitoringu wizyjnego miasta

Opis stanu
faktycznego

Zakład nie prowadził analiz porównawczych stwierdzonych zdarzeń i podjętych interwencji z danymi jakie posiada Straż Miejska i Policja w zakresie zdarzeń naruszających porządek publiczny w obszarach objętych monitoringiem.

(dowód: akta kontroli str. 34)

W kontrolowanym okresie do ZOSM nie wpłynęły skargi mieszkańców dotyczące skuteczności funkcjonowania miejskiego systemu monitoringu wizyjnego.

(dowód: akta kontroli str. 346)

Ustalone
nieprawidłowości

Zakład nie analizując zdarzeń i podjętych interwencji z danymi jakie posiada SM i Policja w zakresie zdarzeń naruszających porządek publiczny w obszarach objętych monitoringiem, pozbawiony był możliwości podejmowania skutecznych

³³ Kamera nr 34

³⁴ Kamera nr K3, P5, 47, 44, 39, 38, 31, 29, 24

działań naprawczych funkcjonowania monitoringu w kierunku przeciwdziałania ich występowaniu.

Zgodnie z § 15 pkt 5 regulaminu organizacyjnego odpowiedzialnym za opracowanie analiz i statystyk efektów funkcjonowania systemu był dział techniczny ZOSM nadzorowany przez Naczelnika p. J.Ł.

(dowód: akta kontroli str. 15, 34, 108-109)

Dyrektor Zakładu wyjaśnił, że Straż Miejska jak i Policja tworzy statystyki na swoje potrzeby w dużo szerszym zakresie. Nie są gromadzone statystyki dotyczące wyłącznie zgłoszeń z monitoringu. Zapis z porozumień dotyczący analizy wykorzystania zaobserwowanych zdarzeń przez operatorów ZOSM praktycznie nie był stosowany. W dotychczasowej współpracy nie była poruszana sprawa analizy porównawczej, w jaki sposób dalej wykorzystywane są przez Policję zdarzenia zgłoszone przez operatorów. Operatorzy po zgłoszeniu widzą reakcję służb i to one odpowiadają za doprowadzenie sprawy do końca. Podobna sytuacja dotyczy kontaktów ze Strażą Miejską. Wydaje się zasadne aby w nowej treści porozumienia zapisy odnośnie porównywania statystyk nie były ujęte.

(dowód: akta kontroli str. 34)

2.3. Współpraca jednostki prowadzącej miejski system monitoringu wizyjnego z formacjami odpowiedzialnymi za ochronę porządku publicznego

Opis stanu
faktycznego

Dyrektor ZOSM w drodze porozumień ustalił z Komendantem Stołecznym Policji³⁵ oraz z Komendantem Straży Miejskiej m.st. Warszawy³⁶ zasady współpracy przy wykorzystaniu systemu monitoringu wizyjnego.

Porozumienie z Komendantem Stołecznym Policji określało, między innymi zasady utrzymania i eksploatacji systemu monitoringu; ogólne zasady powiadamiania funkcjonariuszy Policji o zaistniałych zdarzeniach; ogólne zasady współpracy oraz korzystania przez funkcjonariuszy Policji z miejskiego systemu monitoringu wizyjnego.

(dowód: akta kontroli str. 347-351)

Porozumienie z Komendantem Straży Miejskiej określało między innymi ogólne zasady powiadamiania SM o zaistniałych i zarejestrowanych zdarzeniach przy wykorzystaniu urządzeń łączności Straży (radiotelefonów) oraz ogólne zasady korzystania z monitoringu przez SM.

(dowód: akta kontroli str. 352-353)

W 2012 r. z inicjatywy Zakładu podjęto działania w kierunku zmiany obowiązujących porozumień pomiędzy Policją, a Miastem oraz Policją z ZOSM. W tej sprawie odbyło się jedno spotkanie zorganizowane przez BBiZK. Z wyjaśnień Dyrektora ZOSM wynika, że dalsze działania zostaną wznowione po zakończeniu modernizacji Dzielnicy Śródmieście, a porozumienie z SM zostanie przeanalizowane po zakończeniu prac nad porozumieniem z Policją.

(dowód: akta kontroli str. 34)

W kontrolowanym okresie, operatorzy monitoringu wizyjnego o stwierdzonych przypadkach mogących naruszyć lub naruszających porządek publiczny poinformowali:

1. Policję 21 591 razy (w 2010 r. – 4 118, w 2011 r. – 4 904, w 2012 r. – 10 535 i w I kwartale 2013 r. – 2 034). Wśród zdarzeń do Policji zgłoszono:
  - 2 004 osób nietrzeźwych/leżących³⁷;

³⁵ Porozumienie z dnia 4 sierpnia 2003 r.

³⁶ Porozumienie z dnia 4 marca 2004 r.

- 8 034 zająć w ruchu drogowym³⁸;
  - 512 przypadków spożywania alkoholu w miejscu zabronionym³⁹;
  - 2 131 zakłóceń ładu i porządku publicznego⁴⁰;
  - 1 692 pobić i rozbojów⁴¹;
  - 209 kradzieży⁴²;
  - 52 włamania do obiektów⁴³,
  - 6 957 innych zdarzeń takich jak nielegalne plakatowanie, osoby żebrzące, pożary⁴⁴.
2. Straż Miejską 23 325 razy (w 2010 r. – 6 553, w 2011 r. – 7 835, w 2012 r. – 7 897 i w I kwartale 2013 r. – 1040). Wśród zdarzeń do SM zgłoszono:
- 12 166 osób nietrzeźwych/leżących⁴⁵;
  - 5 zająć w ruchu drogowym⁴⁶;
  - 3 489 przypadków spożywania alkoholu w miejscu zabronionym⁴⁷;
  - 1 512 zakłóceń ładu i porządku publicznego⁴⁸;
  - 358 pobić i rozbojów⁴⁹;
  - 54 kradzieży⁵⁰;
  - 7 włamania do obiektów⁵¹,
  - 5 734 innych zdarzeń takich jak nielegalne plakatowanie, osoby żebrzące, pożary⁵².

(dowód: akta kontroli str. 30)

Zakład nie posiadał wiedzy odnośnie wykorzystania przez Policję/Straż Miejską otrzymanych od operatorów systemu monitoringu informacji dotyczących zagrożeń lub zdarzeń naruszających porządek publiczny.

Dyrektor Zakładu wyjaśnił, że w zakresie statutowych zadań ZOSM nie ma obowiązku nadzorowania przebiegu zdarzenia po zgłoszeniu przez operatora Zakładu. Dalszym przebiegiem zgłoszonych spraw zajmuje się Policja. Jedynym wyjątkiem są sytuacje, gdy operator zostanie przez Policję i/lub Sąd powołany na świadka.

(dowód: akta kontroli str. 54)

W związku z brakiem informacji o sposobie wykorzystania przez Policję/Straż Miejską zgłoszeń dotyczących zagrożeń lub zdarzeń naruszających porządek publiczny zwrócono się w trybie art. 29 ust. 1 pkt 2 lit f ustawy o NIK⁵³ do KRP Warszawa IV oraz do Straży Miejskiej m.st. Warszawy w zakresie wykorzystania zgłoszeń otrzymanych z monitoringu wizyjnego. Z informacji wynika, że Policja odnotowała zgłoszenia z monitoringu i w każdym przypadku podjęła działania, wysyłając załogi patrolowo-interwencyjne. Natomiast z informacji od SM wynika, że w 13 przypadkach (spośród 15) Straż Miejska odnotowała zgłoszenia z monitoringu

³⁷ W 2010 r. – 628 w 2011 r. – 730, w 2012 r. – 602, a w I kw. 2013 r. – 44

³⁸ W 2010 r. – 65, w 2011 r. – 75, w 2012 r. – 6 653, a w I kw. 2013 r. – 1 241

³⁹ W 2010 r. – 197, w 2011 r. – 200, w 2012 r. – 108, a w I kw. 2013 r. – 7

⁴⁰ W 2010 r. – 632, w 2011 r. – 694, w 2012 r. – 708, a w I kw. 2013 r. – 97

⁴¹ W 2010 r. – 550, w 2011 r. – 559, w 2012 r. – 487, a w I kw. 2013 r. – 96

⁴² W 2010 r. – 89, w 2011 r. – 75, w 2012 r. – 39, a w I kw. 2013 r. – 6

⁴³ W 2010 r. – 15, w 2011 r. – 16, w 2012 r. – 18, a w I kw. 2013 r. – 3

⁴⁴ W 2010 r. – 1 942, w 2011 r. – 2 555, w 2012 r. – 1 920, a w I kw. 2013 r. – 540

⁴⁵ W 2010 r. – 3 344, w 2011 r. – 4 053, w 2012 r. – 4 432, a w I kw. 2013 r. – 337

⁴⁶ W 2010 r. – 2, w 2011 r. – 2, w 2012 r. – 1, a w I kw. 2013 r. – 0

⁴⁷ W 2010 r. – 971, w 2011 r. – 1 273, w 2012 r. – 1 065, a w I kw. 2013 r. – 180

⁴⁸ W 2010 r. – 495, w 2011 r. – 498, w 2012 r. – 432, a w I kw. 2013 r. – 87

⁴⁹ W 2010 r. – 96, w 2011 r. – 128, w 2012 r. – 113, a w I kw. 2013 r. – 21

⁵⁰ W 2010 r. – 15, w 2011 r. – 20, w 2012 r. – 18, a w I kw. 2013 r. – 1

⁵¹ W 2010 r. – 1, w 2011 r. – 2, w 2012 r. – 3, a w I kw. 2013 r. – 1

⁵² W 2010 r. – 1 629, w 2011 r. – 1 859, w 2012 r. – 1 833, a w I kw. 2013 r. – 413

⁵³ Do kontroli wytypowano po 5 zgłoszeń z lat 2010-2012 przekazanych do Policji oraz po 5 zgłoszeń z lat 2010-2012 przekazanych do Straży Miejskiej.

i podjęła działania, wysyłając załogi patrolowo-interwencyjne, zaś w dwóch przypadkach nie odnotowano zgłoszeń w systemie SM.

(dowód: akta kontroli str. 354-372)

W Zakładzie prowadzona jest książka przebiegu pracy na każdym stanowisku monitoringu wizyjnego. W książce tej utrwalą się przebieg pracy operatora monitoringu wraz z informacjami o zaobserwowanych zdarzeniach/zagrożeniach (nazwisko wpisującego, zmiana, data i godzina zdarzenia, nr kamery, szczegółowy opis zdarzenia, godzina zdarzenia komu przekazano informację oraz uwagi, sposób reakcji formacji odpowiedzialnych).

(dowód: akta kontroli str. 208-217)

Z informacji uzyskanej w trybie art. 29 ust. 1 pkt 2 lit f ustawy o NIK od Straży Miejskiej wynika, że na wszystkie przychodzące zgłoszenia, bez względu na podmiot zgłaszający, są przydzielane patrole działające na terenie miasta. O przydziale patrolu decyduje dyżurny stanowiska dowodzenia. Dyżurny korzystając z dostępnych aplikacji wspomagających jego pracę (np. lokalizacja GPS radiowozów, system PLI CBD, itp.) kieruje do zdarzenia patrol, który najszybciej i najskuteczniej podejmie interwencję. Natomiast z informacji uzyskanych z Policji to radiooperator Stołecznego Stanowiska Kierowania KSP kieruje załogi patrolowo – interwencyjne z ramienia odpowiedniej jednostki Policji.

(dowód: akta kontroli str. 50, 359-367)

System monitoringu wizyjnego posiada możliwość przejęcia przez KSP wszystkich funkcji systemu monitoringu w sytuacji tego wymagającej. Ponadto strony porozumienia z dnia 4 sierpnia 2003 r. ustaliły (§ 10), że w czasie prowadzenia działań i akcji policyjnych z wykorzystaniem kamer, ogląd prowadzony będzie przez funkcjonariuszy Policji na podstawie wniosku kierowanego do Dyrektora ZOSM.

(dowód: akta kontroli str. 347-351, 373-376)

W badanym okresie, Zakład przeprowadził łącznie sześć szkoleń z zakresu obsługi monitoringu, w których łącznie uczestniczyło 993 operatorów Centrów Oglądowych⁵⁴. Szkolenia organizował ZOSM wspólnie z KSP. W pięciu przypadkach szkolenia obejmowały doskonalenie umiejętności w zakresie prowadzenia obserwacji, wykrywania, prowadzenia zdarzeń mających znamiona wykroczeń, przestępstw i innych nietypowych zachowań, wypadków, wykroczeń i kolizji drogowych, jakość nagrywanych zdarzeń jako materiał do rozpoznania i materiał dowodowy. Jedno szkolenie dotyczyło przygotowania i zabezpieczenia imprez masowych związanych z EURO 2012. Ponadto na szkoleniach podsumowywano pracę za ubiegły rok oraz omawiano organizację i dyscyplinę pracy operatorów na dany rok.

(dowód: akta kontroli str. 377-378)

Zakład nie informował Policji o problemach związanych z reakcją na zdarzenia stwierdzone podczas prowadzenia monitoringu, gdyż jak wyjaśnił dyrektor, nie ma zastrzeżeń co do działań operacyjnych Policji, a w gestii Zakładu nie leży dokonywanie takich ocen.

(dowód: akta kontroli, str. 55)

Policja i Straż Miejska nie zgłaszały problemów wynikających z funkcjonowania miejskiego monitoringu. Ponadto kamery monitoringu wizyjnego, jak wyjaśnił Dyrektor ZOSM, pozwalają Policji na lepsze rozlokowanie patroli.

(dowód: akta kontroli, str. 55)

⁵⁴ W 2010 r. w dwóch szkoleniach uczestniczyło 320 operatorów, w 2011 r. w jedynym szkoleniu uczestniczyło 174 operatorów, w 2012 r. w dwóch szkoleniach uczestniczyło 337 operatorów, natomiast w I kwartale 2013 r. z jednego szkolenia skorzystało 163 operatorów.

Policja oraz Straż Miejska zgłaszały propozycję wykorzystania systemu w przeciwdziałaniu zagrożeniom. Na odprawach w KRP, w których uczestniczyli kierownicy Centrów Oglądowych omawiano aktualne działania, kierowano prośbę o wzmożone obserwowanie specyficznych zachowań ludzi oraz pomoc w poszukiwaniu osób niebezpiecznych itp. Straż Miejska czasami uczestniczyła w nocnych obserwacjach wspólnie z operatorami (szczególnie placów-namierzanie dilerów narkotyków, wejść do klubów nocnych itp.)

(dowód: akta kontroli, str. 55)

Z informacji uzyskanej w trybie art. 29 ust. 1 pkt 2 lit f ustawy o NIK od KRP/KP wynika, że funkcjonariusze Policji (na prośbę Stołecznego Stanowiska Kierowania Komendy Stołecznej Policji) brali udział w ustalaniu i opiniowaniu lokalizacji kamer. Rozmieszczenia kamer dokonywano w oparciu o analizy stanu bezpieczeństwa, informacje uzyskane od policjantów dzielnicowych oraz uwzględniając skargi mieszkańców z terenu działania Komisariatów/Komend.

(dowód: akta kontroli str. 68-107)

Ustalone
nieprawidłowości

1. Zakład nie egzekwował od komendantów rejonowych Policji informacji dotyczących wykorzystania zgłoszeń z monitoringu wizyjnego. Zgodnie z § 11 porozumienia z dnia 4 sierpnia 2003 r. komendanci rejonowi Policji powinni, w terminie do 15 każdego miesiąca, powiadomić Dyrektora ZOSM o sposobie wykorzystania informacji przekazywanych Policji przez operatorów monitoringu wizyjnego.

Dyrektor Zakładu wyjaśnił, że nie egzekwował realizacji tych zapisów, gdyż takie rozmowy były prowadzone na szczeblu komend rejonowych, w czasie spotkań roboczych. Do prawidłowego funkcjonowania współpracy między ZOSM i KSP nie jest konieczne dostarczenie informacji do Zakładu o sposobie wykorzystania zgłoszonych zdarzeń. Wystarczy prawidłowa reakcja Policji (obserwowana przez operatora) oraz zapisy w rejestrze.

(dowód: akta kontroli str. 53, 351)

2. ZOSM nie dokonywał wspólnie ze Strażą Miejską analiz współpracy dotyczących metod i form ochrony porządku publicznego. Obowiązek dokonywania kwartalnych analiz wynikał z § 5 porozumienia z dnia 4 marca 2004 r.

(dowód: akta kontroli str. 353)

Dyrektor ZOSM wyjaśnił, że podobnie jak w przypadku Policji takie analizy okazały się zbędne i nie miały wpływu na jakość współpracy stron.

(dowód: akta kontroli str. 54)

Uwagi dotyczące
badanej działalności

1. W porozumieniu zawartym z Komendantem Stołecznym Policji nie określono: szczegółowych zasad współpracy z operatorami monitoringu; sposobu organizacji łączności, zasad reakcji na powiadomienie o prawdopodobnym lub zaistniałym zdarzeniu naruszającym porządek publiczny, o którym operator systemu posiadał wiedzę przy wykorzystaniu miejskiego monitoringu wizyjnego; zasad zgłoszenia i zamknięcia zdarzenia oraz informacji jakie powinny być podawane przy zgłoszeniu.

(dowód: akta kontroli str. 347-351)

2. W porozumieniu zawartym z Komendantem SM nie określono: szczegółowych zasad korzystania z miejskiego systemu monitoringu wizyjnego; szczegółowych zasad współpracy z operatorami monitoringu; zasad reakcji na powiadomienie o prawdopodobnym lub zaistniałym zdarzeniu naruszającym porządek publiczny, o którym operator systemu posiadał wiedzę przy wykorzystaniu miejskiego monitoringu wizyjnego; zasad zgłoszenia i zamknięcia zdarzenia oraz informacji jakie powinny być podawane przy zgłoszeniu.

(dowód: akta kontroli str. 352-353)

Dyrektor ZOSM wyjaśnił, że zawarte porozumienia były tworzone w sytuacji powstawania monitoringu wizyjnego i kształtowania współpracy dla wypracowania optymalnych zasad postępowania stron z niego korzystających. Nie było i nie ma potrzeby aby porozumienia zawierające ogólne ramy współpracy zmieniać poprzez ich uszczegółowienie. Proponowane uszczegółowienie powodowałoby w przypadku nawet drobnej zmiany konieczność angażowania stron porozumienia. Takie ustalenie szczegółowych procedur spowodowałoby usztywnienie współpracy, co nie byłoby z korzyścią dla efektywności działania. Jak się okazało w praktyce najlepszą formą łączności jest bezpośrednia, ustna informacja. Centra Oglądowe lokalizowane są w sąsiedztwie siedziby oficera dyżurnego. W przypadku pracy operatorów istotnym jest szybkość działania.

(dowód: akta kontroli str. 54)

Ogólne zapisy porozumień oraz nieprzestrzeganie ustalonych w nich zasad współpracy, w ocenie NIK mogą się przyczynić do mniejszego zaangażowania formacji odpowiedzialnych za ochronę porządku publicznego w pracę systemu monitoringu wizyjnego⁵⁵.

Ocena częściowa

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie, mimo stwierdzonych nieprawidłowości, działalność ZOSM w badanym obszarze.

3. Finansowanie kosztów budowy i funkcjonowania miejskiego systemu monitoringu wizyjnego

3.1. Wydatkowanie środków na budowę i funkcjonowanie miejskiego systemu monitoringu wizyjnego

Opis stanu faktycznego

Ogólne wydatki poniesione przez ZOSM w latach 2010-2013 (I kwartał) na funkcjonowanie miejskiego systemu monitoringu wizyjnego wyniosły 49 587,0 tys. zł⁵⁶. Na budowę miejskiego systemu monitoringu wizyjnego, ZOSM wydatkował łącznie 420,0 tys. zł⁵⁷ (0,8% ogółem wydatków), na modernizację 2 995,5 tys. zł⁵⁸ (6,0% ogółem wydatków), koszty eksploatacyjne związane z funkcjonowaniem miejskiego systemu monitoringu⁵⁹ wynosiły łącznie 5 007,6 tys. zł⁶⁰ (10,1% ogółem wydatków). Największy udział stanowiły koszty osobowe wraz z pochodnymi - 41 198,8 tys. zł⁶¹ (83,1% ogółem wydatków).

(dowód: akta kontroli str. 379-380, 383-385, 566-583)

W roku 2010 środki na funkcjonowanie systemu monitoringu wizyjnego zostały zwiększone o 0,2%⁶² w stosunku do projektu planu. W latach 2011 – 2012 środki te zostały zmniejszone odpowiednio o 5,5%⁶³ i o 0,7%⁶⁴. W planie pierwotnym na 2013 r. środki na funkcjonowanie monitoringu zostały zmniejszone o 10,9%⁶⁵ w stosunku do projektu planu.

(dowód: akta kontroli str. 381-382)

⁵⁵ Dyrektor ZOSM wyjaśnił (pkt 6 pisma nr ZOSM JG.03.23.2013 z dnia 19 kwietnia 2013 r.), że: „ (...) Wydaje się zasadne aby w nowej treści porozumienia zapisy odnośnie porównywania statystyk nie były ujęte.)

⁵⁶ W 2010 r. – 13 583,3 tys. zł, w 2011 r. – 14 960,6 tys. zł, w 2012 r. – 16 936,3 tys. zł oraz w I kwartale 2013 r. – 4 106,7 tys. zł. Koszty te stanowiły odpowiednio 99,0%, 99,3%, 99,8%, 30,5% planu po zmianach.

⁵⁷ W 2010 r. - 35 tys. zł, w 2012 r. - 385,0 tys. zł

⁵⁸ W 2011 r. - 995,9 tys. zł, w 2012 r. - 1 999,6 tys. zł.

⁵⁹ Na koszty te składają się naprawy, konserwacje, energia elektryczna, czyszczenie kamer.

⁶⁰ W 2010 r.-1 359,7 tys. zł, w 2011 r.-1 520,1 tys. zł, w 2012 r.-1 658,3 tys. zł, w I kwartale 2013 r.- 469,5 tys. zł

⁶¹ W 2010 r.-12 223,7 tys. zł, w 2011 r.-12 444,6 tys. zł, w 2012 r.-12 893,3 tys. zł, w I kwartale 2013 r.-3 637,2 tys. zł

⁶² Z 13 656,4 tys. zł na 13 684,3 tys. zł,

⁶³ Z 14 884,3 tys. zł na 14 057,6 tys. zł,

⁶⁴ Z 14 674,4 tys. zł na 14 574,4 tys. zł,

⁶⁵ Z 15 132,4 tys. zł na 13 476,5 tys. zł,

Dyrektor ZOSM wyjaśnił, że w 2013 r. Zakład otrzymał mniejszy budżet niż zakładał projekt planu. Natomiast w kwietniu br., z rezerwy finansowej, otrzymał brakujące środki i nie powinien mieć problemów z utrzymaniem sprawności systemu. Zdaniem Dyrektora ZOSM otrzymywane w latach 2010-2012 środki finansowe zapewniły prawidłowe funkcjonowanie systemu monitoringu wizyjnego.

(dowód: akta kontroli str. 480)

W latach 2010-2012, ZOSM przeprowadził 10 postępowań przetargowych na dostawy, usługi i roboty budowlane na łączną kwotę 3 924,7 tys. zł⁶⁶.

(dowód: akta kontroli str. 562-565)

Badaniem objęto zamówienie publiczne w trybie przetargu nieograniczonego pn. „Dostawa środowiska teleinformatycznego”⁶⁷ o szacunkowej wartości zamówienia w wysokości 420 tys. zł (brutto). Przedmiotem zamówienia była dostawa sprzętu serwerowego, macierzy dyskowej, stacji roboczych, zestawu komputerowego, oprogramowania wraz z instalacją i wstępną konfiguracją do pracy w środowisku teleinformatycznym zamawiającego.

(dowód: akta kontroli str. 562)

Szczegółowa analiza dokumentacji przetargowej wykazała, że zamówienia dokonano zgodnie z przepisami ustawy Pzp.

(dowód: akta kontroli str. 403, 409-410, 427-432, 441-451, 584-585)

Sześciu z siedmiu członków komisji⁶⁸ przetargowej wraz z Dyrektorem ZOSM złożyło stosownie do art. 17 ust. 2 ustawy Pzp pisemne oświadczenie o niepodleganiu wyłączeniu z udziału w postępowaniu o udzielenie zamówienia publicznego.

(dowód: akta kontroli str. 586)

Zakład sporządził i przekazał do Urzędu Zamówień Publicznych⁶⁹ roczne sprawozdania o udzielonych zamówieniach w 2010 r. i 2011 r. w terminie określonym w art. 98 ust. 2 ustawy Pzp. Natomiast sprawozdanie za 2012 r. przekazał po terminie.

(dowód: akta kontroli str. 586-587)

Ustalone
nieprawidłowości

1. Jeden⁷⁰ z siedmiu członków komisji przetargowej nie złożył pisemnego oświadczenia o niepodleganiu wyłączeniu z udziału w postępowaniu o udzielenie zamówienia publicznego. Stanowiło to naruszenie art. 17 ust. 2 ustawy Pzp.

Pracownik Samodzielnego stanowiska ds. Zamówień Publicznych i Realizacji Zakupów w ZOSM wyjaśnił, że brak oświadczenia związany był z nieobecnością Członka komisji w dniu otwarcia ofert, w którym to członkowie komisji składają takie oświadczenia.

(dowód: akta kontroli str. 474-475)

Zgodnie z §§ 7 i 8 Zarządzenia nr 03/2011 Dyrektora ZOSM z dnia 20 kwietnia 2011 r. w sprawie wszczęcia postępowania o udzielenie zamówienia publicznego pod nazwą „Modernizacja Systemu Monitoringu Wizyjnego m. st. Warszawy” w zakresie działania Zakładu Obsługi Systemu Monitoringu, osobą odpowiedzialną za prawidłowe wykonanie obowiązku złożenia oświadczeń według wzoru ZP-1 był p. P.Ł. główny specjalista ds. zamówień publicznych

⁶⁶ W 2010 r. - 320,8 tys. zł, w 2011 r. - 1 143,3 tys. zł i w 2012 r. - 2 460,5 tys. zł

⁶⁷ Postępowanie jest częścią przetargu nieograniczonego „Modernizacja Systemu Monitoringu Wizyjnego m. st. Warszawy – Dzielnicą Śródmieście” o symbolu ZOSM.DZ.271.02.04.2011

⁶⁸ Członkami komisji było 5 pracowników ZOSM, pracownik BBiZK oraz funkcjonariusz KSP m.st. Warszawy

⁶⁹ Zwanego dalej UZP.

⁷⁰ Pan podinsp. A. T. z Komendy Stołecznej Policji m. st. Warszawy

i realizacji zakupów, pełniący jednocześnie funkcję sekretarza komisji przetargowej.

(dowód: akta kontroli str. 399-401, 403, 405, 421, 431-432)

Dyrektor Zakładu nie wyłączył z prac komisji przetargowej Członka, który nie złożył, wymaganego art. 17 ust. 2 ustawy Pzp, pisemnego oświadczenia o nie podleganiu wyłączeniu z udziału w postępowaniu o udzielenie zamówienia publicznego. Było to niezgodne z § 8 ust. 8 Zarządzenia nr 03/2011 Dyrektora ZOSM.

(dowód: akta kontroli str. 434, 586-587)

Przewodniczący komisji przetargowej, pomimo obowiązku wynikającego z § 8 ust. 3 Zarządzenia nr 03/2011, nie poinformował Dyrektora ZOSM o niewywiązaniu się jednego Członka komisji z obowiązku złożenia oświadczenia. Wyjaśnił, że nie był świadomy braku takiego oświadczenia, a o zaistniałym fakcie dowiedział się od kontrolerów NIK.

(dowód: akta kontroli str. 386-389, 472-473)

Dyrektor ZOSM wyjaśnił, że nie wyłączył Członka komisji z postępowania, gdyż nie był poinformowany o braku wymaganego oświadczenia.

(dowód: akta kontroli str. 399-401, 478-480)

Stosownie do § 8 ust. 4 Zarządzenia nr 03/2011 Dyrektora ZOSM, osobą odpowiedzialną za odwołanie Członka komisji jest Dyrektor Zakładu.

(dowód: akta kontroli str. 389)

2. Zakład przekazał do UZP roczne sprawozdanie o udzielonych zamówieniach publicznych w 2012 r.⁷¹ w dniu 27 marca 2013 r., tj. po terminie wskazanym w art. 98 ust. 2 ustawy Pzp.

(dowód: akta kontroli str. 476-477)

Pracownik na Samodzielnym stanowisku ds. zamówień publicznych i realizacji zakupów p. P.Ł. wyjaśnił, że termin złożenia sprawozdania nie został zachowany z powodu przeoczenia. Pracownik ten, zgodnie z § 13 pkt. 1 lit. c Regulaminu ZOSM oraz zakresem obowiązków był odpowiedzialny za złożenie rocznego sprawozdania o udzielonych zamówieniach publicznych do UZP.

(dowód: akta kontroli str. 14, 461, 475)

Uwagi dotyczące
badanej działalności

1. Protokół postępowania w trybie przetargu nieograniczonego dotyczący przetargu zawierał wpis o złożeniu przez członków komisji oświadczeń określonych w art. 17 ust. 2 ustawy Pzp pomimo, że jeden z nich takiego oświadczenia nie złożył.

(dowód: akta kontroli str. 433-440)

Sekretarz komisji przetargowej wyjaśnił, że wzór protokołu postępowania w trybie przetargu nieograniczonego⁷², z którego korzystał zawiera wpis „członkowie komisji złożyli oświadczenie określone w art. 17 ust. 2 ustawy Pzp”, który omyłkowo pozostawił bez zmian.

(dowód: akta kontroli str. 474-475)

Dyrektor ZOSM wyjaśnił, że podpisał protokół, gdyż nie miał informacji o braku stosownego oświadczenia.

(dowód: akta kontroli str. 474-480)

2. Komisja przy dokonywaniu oceny oferty firmy M. Spółka Jawna nie zweryfikowała uprawnień Marcina S. i Tomasza W. do udzielenia p. Markowi S.

⁷¹ Nr referencyjny nadany przez UZP – ZP-SR1/25716/2012

⁷² Druk ZP-PN, stanowiący załącznik nr 1 do Rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 26 października 2010 r. w sprawie protokołu postępowania o udzielenie zamówienia publicznego. Dz. U. z 2010 r., Nr 223, poz. 1458

pełnomocnictwa do jej reprezentowania w postępowaniu. Oferta firmy nie zawierała dokumentów potwierdzających takie uprawnienie.

(dowód: akta kontroli str.463-471)

Przewodniczący komisji przetargowej potwierdził, że komisja nie weryfikowała uprawnień tych osób oraz wyjaśnił, że SIWZ nie wymagała udokumentowania takich uprawnień. Komisja sprawdziła czy złożone dokumenty były zgodne ze specyfikacją i jej zdaniem przedłożona oferta była zgodna z SIWS.

(dowód: akta kontroli str. 473)

Ocena częściowa

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie, mimo stwierdzonych nieprawidłowości, działalność ZOSM w badanym obszarze.

4. Realizacja obowiązków wynikających z ustawy o ochronie danych osobowych

Opis stanu faktycznego

Zakład zapewnił środki techniczne i organizacyjne zapewniające ochronę przetwarzania danych osobowych. Zabezpieczył je również przed udostępnieniem osobom nieupoważnionym, zabraniam przez osobę nieupoważnioną, przetwarzaniem z naruszeniem przepisów ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. o ochronie danych osobowych⁷³ oraz zmianą, utratą, uszkodzeniem lub zniszczeniem. ZOSM posiadał dokumentację opisującą sposób przetwarzania danych osobowych. Prowadził również ewidencję osób upoważnionych do ich przetwarzania.

(dowód: akta kontroli str. 525-551)

Zakład Obsługi Systemu Monitoringu posiadał zbiory danych osobowych między innymi takie jak: oferty pracy; akta osobowe; rejestr osób zwolnionych; program kadrowo – płacowy; karty wynagrodzeń pracowników; listy płac; umowy o pracę; dane teleadresowe kandydatów do pracy; dane ZUS. Zbiory te nie podlegały zgłoszeniu do rejestracji Generalnemu Inspektorowi Ochrony Danych Osobowych.

(dowód: akta kontroli str. 552-561)

Ustalono nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości

Ocena częściowa

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie działalność Dyrektora ZOSM w badanym obszarze.

IV. Wnioski

Wnioski pokontrolne

Przedstawiając powyższe oceny i uwagi wynikające z ustaleń kontroli, Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie art. 53 ust. 1 pkt 5 ustawy o NIK, wnosi o:

- 1) ujmowanie w rejestrze pism mających charakter wniosku i załatwianie ich zgodnie z przepisami kpa,
- 2) przeprowadzanie analiz porównawczych stwierdzonych zdarzeń i podjętych interwencji z danymi Straży Miejskiej i Policji w zakresie zdarzeń naruszających porządek publiczny w obszarach objętych monitoringiem.
- 3) zwiększenie nadzoru nad samodzielnym stanowiskiem ds. zamówień publicznych i realizacji zakupów.
- 4) terminowe przekazywanie do Urzędu Zamówień Publicznych rocznych sprawozdań o udzielonych zamówieniach publicznych.

⁷³ Dz.U. z 2002 r. Nr 101, poz. 926 ze zm.

V. Pozostałe informacje i pouczenia

Prawo zgłoszenia
zastrzeżeń

Wystąpienie pokontrolne zostało sporządzone w dwóch egzemplarzach; jeden dla Pana Dyrektora ZOSM, drugi do akt kontroli.

Zgodnie z art. 54 ustawy o NIK Panu Dyrektorowi przysługuje prawo zgłoszenia na piśmie umotywowanych zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, w terminie 21 dni od dnia jego przekazania. Zastrzeżenia zgłasza się do dyrektora Delegatury NIK w Warszawie.

Obowiązek
poinformowania
NIK o sposobie
wykorzystania uwag
i wykonania wniosków

Zgodnie z art. 62 ustawy o NIK proszę o poinformowanie Najwyższej Izby Kontroli, w terminie 21 dni od otrzymania wystąpienia pokontrolnego, o sposobie wykorzystania uwag i wykonania wniosków pokontrolnych oraz o podjętych działaniach lub przyczynach niepodjęcia tych działań.

W przypadku wniesienia zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, termin przedstawienia informacji liczy się od dnia otrzymania uchwały o oddaleniu zastrzeżeń w całości lub zmienionego wystąpienia pokontrolnego.

Warszawa, dnia 1 lipca 2013 r.

Najwyższa Izba Kontroli
Delegatura w Warszawie
Dyrektor
Mieczysław Kosmański

Kontrolerzy

Marcin Mirończuk
Starszy inspektor kontroli państwowej

.....
podpis

Bartosz Pomykała
Starszy inspektor kontroli państwowej

.....
podpis